

A második legfontosabb nap

Lekció: Jak 5,13-20/ Textus: Neh 1.

2017. október 29.

Kedves Testvérek! A reformáció ünnepe közeleg, nagyon sokan emlékeznek most erre világszerte. És büszkék vagy épp bosszúsak azért, hogy ez megtörtént. Elemzik az eseményeket és értelmezik, mi mivel van összefüggésben, mi mit okozott. Nagyívű portrékat festenek a reformátorokról, talán a szájukba adnak olyan dolgokat, amiket sosem mondtak, könnyen lehet, hogy felhasználják nevüket, emléküket olyan ideológiákhoz, egyéni célokhoz mottónak, amihez semmi közük nem volt. Sok mindent állíthatunk a reformátorokról, a reformáció emberéről. Ismerhetjük gondolataikat, észjárásukat, s azt is, hogyan élték meg a nagy megújulást. Ami biztos, hogy felfedezték, felismerték Isten Igéjében azt, aminek Isten szánta. A reformáció évszázada az imádság évszázada volt: az évszázadokon át tartó, megújulásért elmondott imák meghallgatásának és a megújult, szívből fakadó bűnbánó és hálaimák évszázada. A reformációhoz kapcsolódó, bibliai reformációkat, megújulásokat felvonultató igehirdetés sorozatban ma az imádság eget és földet rengető ereje lesz előttünk.

Mi is az imádság? Elmondjuk Istennek, mit érzünk? Elmondjuk egymásnak, mit érzünk? Elmondjuk Istennek, mit kellene tennie? Elmondjuk egymásnak, mit kellene tenniük? Magyarázkodunk? Könnyítünk a lelkünkön? Vagy csendben vagyunk és szemlélődünk? Sokféle válasz lehetséges talán ma is, és bizonyára sokan gondolják, hogy tiszteletben kell tartani egymás eltérő véleményét és megközelítését az imádságról. Amit a mai Ige felolvasása előtt szeretnék leszögezni, hogy nem azért vagyok itt és beszélek, nem arra hívt el Isten, hogy feltegyem összevont szemöldökkel a kérdést: szoktál imádkozni kedves testvérem? Biztos tudod, hogyan kell? Nem áll szándékomban bármilyen forrásból származó tekintéllyel kiállni és azt mondani: nem imádkozol eleget, ezért rossz vagy! Nem imádkozol jól, ezért nem hallgat meg Isten! Esetleg nem imádkozol nyelveken, ezért nem vagy képes szellemi harcot vívni. Nem imádkozol egyáltalán, ezért mit képzelsz magadról ...? Mindezek a kérdések ugyanis nem a lényegre mutatnak! Nem az a döntő, hogyan, mikor, milyen formában teszed... Egy vallásos, ítélkező, törvénykező keretben nagyon is sokat számítanak. Ott, ahol vannak varázsimák, amik jobban hatnak, csodás emberek, akik majd, ha imádkoznak értem, akkor... ahol az imát bármilyen módon mennyiségileg vagy minőségileg mérni lehet... Hiszem mindezekkel szemben, hogy az imádság fájdalomból, szomjúságból, megindultságból, megrendülésből, érzelmi érintődésből, tudatos felismerésből fakad, mikor az ember rádöbben: hogy teljesen elveszett, ha Isten nem menti meg őt.

Ma Nehémiás története, Nehémiás imádsága lesz előttünk. De ne szaladjunk így előre. Hadd éljek megint a korábbi fikcióval: képzeljük el, hogy egy párhuzamos univerzumban, ahol reformáció sem volt, Nehémiás története is máshogy néz ki. Ott, ahol az érintődés, a bevonódás, a megrendülés és a helyzet súlyosságának felismerése elmarad... Így nézne ki ott Nehémiás története:

„1 Nehémiásnak, Hakaljá fiának a története. A huszadik évben, kiszlév hónapban történt, amikor Súsán várában voltam, 2 hogy megérkezett hozzám egyik rokonom, Hanáni és vele együtt néhány Júdából való férfi. Kérdezősködtem tőlük a megmenekült júdaiakról, akik a fogság után megmaradtak, meg Jeruzsálemről. 3 Elmondták nekem, hogy azok, akik a fogság után megmaradtak, nagy bajban és gyalázatban élnek abban a tartományban, Jeruzsálem várfala pedig csupa rés, és kapui tűzben égtek el. 4 Amikor meghallottam ezeket, sajnálatomat fejeztem ki Hanáninak és a többieknek, egyúttal invitáltam őket, hogy legyenek vendégeink a királyi udvarban. 5 Megértettem, hogy Jeruzsálem már sosem lesz a régi, a történetnek vége, mert ez a nép elhagyta Istenét. 6 Mivel megtagadta szövetségét, meg kell bűnhődnie vétkeiért. Igaza van Istennek, hogy ezt tette velünk, bár nem voltunk sokkal rosszabbak, mint a körülöttünk lévő népek. 7 De mivel elvetett és ily soká nem történt változás, sem remény nem látszik az

újrakezdésre, itt az ideje elengedni ezt a történetet. 8 Bizonyára mást választ majd magának: más népet, más helyen, új ígéretekkel, új tervekkel. 9 Jeruzsálem örök időkre mementója lesz az elpártolt népnek, a hűtlenségnek, az elszalasztott lehetőségnek, s annak, hogy amit vet az ember, azt aratja. 10 Mi pedig, akik valahogy megmaradtunk, amíg élünk, emlékezni fogunk arra, hogy volt egyszer egy Izrael és énekeljük bús énekeinket szent templomunk pusztulásáról. 11 Nehémiás emlékoszlopot is állított a király engedélyével az elveszett népek oszlopcsarnokban és ezt íratta rá: Íkábód, azaz oda van Izrael dicsősége. 12 Nehémiás egyéb dolgai és nemes tettei meg vannak írva a babilóni krónikában.”

Ennyi a történet. Ennyi is lehetett volna számtalanszor a történelemben, ha egy egyszerű ember (miközben magas beosztásban van) nem ébred rá, hogy lehet, hogy mégsem... hogy mi van, ha még van esély? Mi van, ha Isten megbocsát, ha újat kezd? Ha még van valahol parázs a hamu alatt, ha még életre kelhetnek a csontok és lehet igen-igen nagy sereg? Ha lehet élet ott, ahol most halál van... Hadd kapcsoljam most egészen konkrétan össze, testvéreim a saját helyzetünket, reformációra szoruló, ébredést váró, megújulásért sóhajtó életünket, népünket, egyházunkat, országunkat s gyülekezetünket is: ha jól, ha rosszul mennek a dolgok, elhiszed-e, hogy lehet másként? S ha nem hiszed, tudsz-e meríteni attól s hinni annak, aki hiszi?

Kedves Gyülekezet, Izrael történetének, Nehémiás történetének nem lett vége! Nem volt akkor és nincs most sem! Mert akármit tehet Isten népe, akárhogy fordulhat el: Isten hűséges! Az volt egykor és az ma is: hozzánk is! Ezért van ez lejegyezve a Szentírásba, olvasom tehát Isten Igéjét a Nehémiás könyve első fejezetéből:

Textus: Neh 1: Nehémiás szomorúsága és imádsága: 1 Nehémiásnak, Hakaljá fiának a története. A huszadik évben, kiszlév hónapban történt, amikor Súsán várában voltam, 2 hogy megérkezett hozzám egyik rokonom, Hanáni és vele együtt néhány Júdából való férfi. Kérdezősködtem tőlük a megmenekült júdaiakról, akik a fogság után megmaradtak, meg Jeruzsálemről. 3 Elmondták nekem, hogy azok, akik a fogság után megmaradtak, nagy bajban és gyalázatban élnek abban a tartományban, Jeruzsálem várfala pedig csupa rés, és kapui tűzben égtek el. 4 Amikor meghallottam ezeket, napokon át ültem, sírtam és gyászoltam, böjtöltem és imádkoztam a menny Istene előtt, 5 és ezt mondtam: Ó, Uram, menny Istene, te nagy és félelmetes Isten! Te hűségesen megtartod a szövetséget azokkal, akik szeretnek téged, és megtartják parancsolataidat. 6 Fordulj hozzám figyelmesen, tekints reám, és hallgasd meg szolgálád imádságát, aki most éjjel-nappal imádkozik előtted a te szolgáláidért, Izrael fiaiert. Vallást teszek Izrael fiainak a vétkeiről, amelyeket elkövettünk ellened. Vétkeztem én is és atyám háza népe is! 7 Nagy gonoszságot követtünk el ellened, mert nem tartottuk meg azokat a parancsolatokat, rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket szolgáládnak, Mózesnek adtál. 8 Emlékezz vissza arra az ígéretre, amelyet kijelentettél a te szolgáládnak, Mózesnek: Ha ti hűtlenné lesztek, én szétszélesztelek benneteket a népek közé, 9 de ha megtértek hozzám, megtartjátok parancsolataimat, és teljesítitek azokat, akkor ha az ég széléig űztelek is el benneteket, még ott is összeszedlek és elviszlek benneteket arra a helyre, amelyet kiválasztottam, hogy ott lakjék az én nevem. 10 Hiszen a te szolgálád ők, és a te néped, akiket megváltottál hatalmaddal és erős kezeddal! 11 Ó, Uram, méltasd figyelemre a te szolgálád és szolgálád imádságát, akik boldogok, hogy félhetik a te nevedet! Adj ma sikert a te szolgáládnak, és add, hogy legyen hozzá irgalmas az az ember! Én ugyanis a király pohárnoka voltam.

1. Ami történik...

Az életed két legfontosabb napja: amikor megszületted, és amikor megérted, miért. Nehémiás számára ez „a második nap”. Kr.e.446-ban járunk. Nehémiás (akinek nevének jelentése: az Úr megvigasztalt) magas beosztású ember a királyi udvarban, bizalmi ember, mondhatni befolyásos. A már hazatért és Jeruzsálemben és Júda városaiban lakó megmenekültek

kapcsolatot tartottak fenn a deportációban élőkkel. Látjuk az ide érkező követeket: Hanánit és társait. Látogatásuk mögött az a szándékuk van, hogy tudván Nehémiás beosztásáról, az ő segítségét kérik a királyi engedély kiadására a vár falainak felépítéséhez. Száznegyven év telt el ugyan már Jeruzsálem pusztulása óta, de a város romjai és a lakosság helyzete még mindig az ítélet hirdetői voltak. Kísérletet tettek ugyan már arra, hogy felépítik a város falait, de az egykori izraeli fővárosban, Samáriában székelő királyi helytartó nem nézte jó szemmel a régi júdai királyi város falainak felépítését. Ócsárlás, gyalázat és gúny jellemzi azt a légkört, amiben a jeruzsálemiek boldogulni próbálnak. Megkezdődött ugyan már a megújulás: a régi romok helyén új templomot építettek, de Jeruzsálem falainak megépítésével még várt Isten, mert az újjáépítés idejét Ő fogja meghatározni. Nehémiásnak egyébként kevés közvetlen kapcsolata lehetett Jeruzsálemmel. Apja, vagy talán már nagyapja is a deportáltakkal együtt Babilonba került. Így Nehémiás a száműzetésben nőtt fel. Emberileg szinte érthetetlen az a megdöbbenés, amellyel a Jeruzsálemből kapott híreket fogadta. Az lett volna természetes, ha jó beosztásában csak a maga boldogulása érdekli és feledni igyekezett volna származását, a zsidó néppel való kapcsolatát. Isten azonban őt szemelte ki Jeruzsálem újjáépítésére. Munkálkodott érte, benne, hogy majd általa végrehajtsa terveit. Ami tehát előttünk áll, az egy ember, aki híreket hall és érintődik, bevonódik érzelmileg, fájdalmat él át, és rádöbben, hogy egyetlen útja van a megmenekülésre, az pedig az élő Isten irgalma! Magas pozícióban van, befolyásos, bizalmi állásban lévő ember, akinek lenne miben bíznia, de itt ebben a helyzetben kitisztul előtte az ég és teljesen világos lesz elveszettsége: sajátja és népéé. És az is, hogy ennek nem kell így maradnia!

2. Ahol történik...

Nem tudom, hogyan történt, talán a pillanat tört része alatt, vagy Nehémiás szívében ott volt folyamatosan, mélyen a meggyőződés, de az biztos, hogy Nehémiás ismeri az Írásokat, ismeri Istent és az Ő tervét, ígéreteit is. Ismeri és érti, mi volt Isten terve e néppel és mivé lett a jelenlegi helyzetben a szétszóratásban élő nép. A követek érkezése kapcsán mindez felelevenedik benne és pontosan meg tudja határozni, hol is tartanak most, merre is tarthatnak az események. Tudta, hol van, hogy miről szól a nagy történet, mi Isten szövetsége, mik az ígéretei, hol tartanak most ők ebben az egészben. Ebből a helyzetfelismerésből fakadt tudatosan vagy tudattalanul az, hogy tud reménykedni: van jövő, van folytatás! Mert Istennek terve van! Ez a helyzet-meghatározás döntő jelentőségű ott és akkor: ő nem látta előre, mi lesz, csak azt érthette, hogy mi volt a fogság előtt, miért van a fogság és merre tarthat tovább a történet? A szentíró, a történeteket összefoglaló Krónikás kívülről már látja az események alakulása mögött Isten munkáját, világkormányzó hatalmát és népéhez forduló irgalmát kereste és ismerte fel, aki a szétszórt népből egy maradék gyülekezetet hívott haza. Ez Nehémiás még nem láthatta a szemeivel, csak reménykedhetett benne! Ő még nem látta itt a felépülő templomot, az újra induló kultuszt... nem látta az ígéret célját, a megszülető Messiást, a megváltást és azt, ahogy az evangélium akkor még elképzelhetetlen módon betölti az egész világot. Kedves Testvérek, számtalanszor érzem, hogy Isten mai gyermekei, egyének és közösségek egyaránt olyan, mintha nem tudnák, hol is vannak? Mi az egyház útja, szolgálata, célja általában, mi egy adott gyülekezeté, hol tartunk most Isten történetében? Nem látják, mi történik, hogy mi a dolguk, mire hívja őket az Isten? Mik a lehetőségek, mik az ígérek, mi az út és miért lehet és érdemes kiáltani? Miért kell hangot adni annak, ami nem jó, sőt pusztító, miért hihetjük, hogy Jézus Krisztus tényleg tegnap, ma és mindörökké ugyanaz...

3. Ahogy történik... (érintődés és teljes odaadás)

A jeruzsálemi hírekre Nehémiás felkavarodik. Ezt olvastuk: „Amikor meghallottam ezeket, napokon át ültem, sírtam és gyászoltam, böjtöltem és imádkoztam a menny Istene előtt.” (4. vers) Ebből az érintettségből, mondhatni felindultságból és a hitismeretből, háttértudásból születik az imádság. A közöny helyett esedezés és könnyörgés Istenhez, aki egyedül megoldást adhat. Mit tesz Nehémiás? Imádkozik, de előtte még azt látjuk, hogy a hallott hírek milyen hatással vannak rá? Ez a fázis sem hagyható ki. Nem ugrott rögtön fel és kezdett el akár intézkedni vagy rögtön nem csapott bele egy rögtönzött imába... Napokon át szinte bénultan és tehetetlenül ül. Előbb a sírásban és gyászban passzív levertség vesz erőt rajta, majd a böjtölésben és könnyörgésben az Úrnál keres feleletet a gyötrő kérdésekre. A közöny vagy a kapkodás helyett engedi, hogy hasson rá, amit hallott, ami körülveszi. Ezzel tudjátok, mit tesz? Elfogadja a valóságot! Közel engedi magához azt, ami történik, ahol most tartanak. Így realizálódik benne az, hogy a király elé kell mennie. Csak megfelelő sorrendben. Először az Igazi király elé, akivel a nagyobb rendezni való van s utána majd meg kell tennie, ami módjában áll: a földi uralkodótól kell kérni, ami kérhető. Nehémiás imádkozik. Bűnbánatában nem az építés akadályozóit, nem népe ellenségeit vádolja, sem nem az Úr ellen panaszkodik, hanem a maga és a népe bűnének terhével borul le Isten előtt és vallást tesz cselekedeteik gonoszságáról. Bűnbánó vallástételének őszinteségében ébred új bizalom Nehémiás szívében a kiválasztó és vezérlő Úr iránt. Nem a maga kívánságait szeretné elfogadtatni, hanem az Igére, az ígéretekre hivatkozik. Az imádságban azt látjuk, hogy megszólítja Istent és rögtön meg is vallja: kicsoda Isten, milyenek ismerte meg Őt? Azt kéri, hogy Isten tekintsen rá, forduljon hozzá. Bűnvallást tesz: a népéért, és saját magáért is könnyörög. Azonosul népével, többes szám első személyben fogalmaz. Istent emlékezteti ígéreteire a néppel kapcsolatban. Istent emlékezteti, hogy e nép a megváltottjai. Segítséget, sikert kér a király elé járulásához. Az imádságból születnek majd tettek is: Nehémiás bemegy a királyhoz, esedezik, kér és kap is segítséget és vezetővé válik népe körében. Másokért imádkozik, és nem tud róla, hogy már magáért is teszi azt: saját jövője is benne foglaltatik a tervben, aminek megvalósulásáért könnyörög. Ez volt Nehémiás életének második legfontosabb napja. A tiéd eljött-e már? S ha igen, emlékszel-e még, milyen volt, mit mondott neked akkor Isten?

4. Reformáció MOST.

Kedves Testvéreim, nem véletlenül vagy most ma itt: Isten használni akar téged: az imádságban! Nem hagyja magára a világot, az országunkat, az egyházunkat, a gyülekezetünket, a családodat, a környezetet: benned, általad is jelen akar lenni. Nem számít a korod, igazából az állapotod sem, most itt áll előtted a lehetőség, hogy kapcsolódj, ahogy vagy! A lehetőség, hogy kilépj a közönyből, vagy épp lenyugodj a folyamatos pörgésből és kapcsolódj. Kapcsolódj a VALÓSÁGHOZ. Kapcsolódj az IGAZSÁGHOZ. a megrendüléshez, a szükség felismeréséhez s az ígérekhez: nem vetette el Isten az Ő népét! Kapcsolódj az imába! Kapcsolódj az ígérekhez: Istennek van terve velünk, magyar néppel, reformátusokkal, gazdagréti gyülekezettel! Van terve, hogy rá mutassunk, hogy róla beszéljünk és hirdessük az evangéliumot, hogy Jézus Krisztusban van megváltás, van értelme az életnek, van helyreállítás, újrakezdés és hogy Isten nem haragszik, nem vetett el, hogy az elveszettségünkönél nagyobb a szereleme és Ő maga a szeretet.

Jézus maga is esedezik értünk, közbenjár az Atyánál és abba hív, hogy hozzá kapcsolódjunk az imában! Az imádság kommunikáció, mely kapcsolatot feltételez. Dialógus, amely egyszerűen csak akkor működik, ha reagálunk, ha megszólítunk. Ha befogadunk és készek vagyunk kifejezni befogadásra szorultságunkat. Ez utóbbi volt a reformáció nagy

felismerése is. A kegyelemből élő ember számára lesz igazán égető az imádság jelenléte, az abban való elmélyülés útja. A reformátorok sokat tusakodtak Isten előtt és életük szerves része volt az imádság, mint az életritmusuk része. Amiért imádkozunk az nem az, hogy megmaradjunk! Nem Jeruzsálem felépülése számított akkor sem, hiszen a templom és a falak sem minden... nem az az igazi cél, hanem hogy Izrael helyreálljon és hirdesse Isten dicsőségét... nem az a cél, hogy megmaradjunk és széppé fejlődjünk, hanem hogy éljünk akként, akivé Isten teremtett minket, és hogy Rá mutassunk... Látod-e a királyok mögött a királyt? A hatalmak és erők felett az abszolút hatalmat? Hiszed-e, hogy te az Övé vagy? Nem tudjuk megváltoztatni sem magunkat, sem semmit, aminek igazán változásra lenne szüksége... de Isten irgalmas! Ez az evangélium! Távlatok nyílnak neked és ez már a tiéd! Ragadd meg hittel! Ámen!

(Thoma László)